

Børne- og Undervisningsministeriet
Departementet
aarjk@uvm.dk

Dato: 30. oktober 2024

Høringssvar til udkast til lovforslag om politisk prioriteret opgavebortfald i staten på Børne- og Undervisningsministeriets område m.v.

Skole og Forældre takker for invitationen til at afgive høringssvar.

Helt overordnet forstår vi behovet for at spare på administration og bureaukrati. Vi er dog skeptiske overfor de konkrete forslag.

Dansk Center for Undervisningsmiljø og flytning af klageinstans

Skole og Forældre mener grundlæggende, at det er vigtigt med indsatser, som styrker elevers og studerendes undervisningsmiljøer. Set i forhold til reguleringen af arbejdsmiljøer, er reguleringen af undervisningsmiljøer meget sparsom, og efter Skole og Forældres mening for sparsom. Det er derfor meget uheldigt med et forslag, som fjerner det lovbestemte tilsyn med overholdelsen af lov om elevers og studerende undervisningsmiljø. Som argument fremføres i kommentarerne til lovforslaget, at der i dag er skabt kendskab til området, og at der generelt lokalt arbejdes med undervisningsmiljø med udgangspunkt i rammerne i lov om elevers og studerende undervisningsmiljø. Hertil må vi sige, at vi er enige i, at der er skabt kendskab, og at der også arbejdes mere med undervisningsmiljø lokalt, end der gjorde, før Dansk Center for Undervisningsmiljø blev etableret, men at vi stadig ikke er i mål – blandt andet i forhold til at få valgt undervisningsmiljørepræsentanter blandt eleverne. Det kræver fortsat en særlig indsats, sådan som Dansk Center for Undervisningsmiljø netop gør det.

Skole og Forældre kan derfor ikke støtte forslaget om at nedlægge Dansk Center for Undervisningsmiljø.

I forhold til forslaget om at overflytte centerets opgave som klageinstans er vi bekymrede for det tab af viden, sådan en flytning vil medføre, ligesom det er forudsigeligt, at sagsbehandlingstiderne af disse alvorlige sager vil stige, når der sker som voldsom en omstrukturering. Vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Skole og Forældre mener i øvrigt, at klageordningen og klageinstansen bør gøres permanent.

Flytning af kompetence til at fastsætte regler om valget og opstillingen af undervisningsmiljørepræsentanter

Skole og Forældre anerkender ministeriets vurdering om, at fastsættelse af eventuelle regler om valg og opstilling af undervisningsmiljørepræsentanter må varetages af den minister, hvorunder området i øvrigt henhører.

Opgavebortfald vedrørende Danmarks Evalueringsinstitut

Skole og Forældre undrer sig over forslaget om beskæring af Danmarks Evalueringsinstituts område. Vi må forstå, at baggrunden er et ønske om at spare på administration og bureaukrati, hvad der harmonerer dårligt med at spare på produktion af viden – altså noget andet end administration og bureaukrati. Henvisningen til den del af det flerårige statslige arbejdsprogram, der handler om konsolidering af Uddannelses- og Forskningsministeriets ressourcer til analyser og publikationer, fremstår uden argument for, hvorfor opgavebortfaldet på Danmarks Evalueringsinstituts område skulle være til gavn i den sammenhæng. Skole og Forældre kan derfor ikke på det foreliggende grundlag støtte dette forslag.

Afskaffelse af statsligt kvalitetstilsyn med folkeskolen og med kvalitetsudviklingen i undervisning i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehjem med kvalitetsaftale

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at regeringen ønsker en sanering og begrænsning af unødige kontrolopgaver og tilsyn, og at dette udgør et centralt element i frisættelsesdagsordenen. Hertil må vi sige, at vi naturligvis vil bakke op om afskaffelse af unødige kontrolopgaver og tilsyn, men at det statslige kvalitetstilsyn med folkeskolen netop ikke er unødigt. Og at vi er uenige i, at afskaffelsen af det statslige tilsyn skulle være et centralt element i frisættelsesdagsordenen. Når staten vil frisætte skolen og kommunerne til at indrette sig efter lokale behov, så er der fortsat – og måske endda i højere grad – behov for, at staten også holder øje med konsekvenserne. Med afskaffelsen af det statslige tilsyn overlader vi kommunerne til at føre tilsyn med sig selv, og vi mister blikket udefra, som kan garantere en vis grad af kvalitet og tryghed hos forældrene.

Skole og Forældre anerkender, at kommunale forvaltninger kan have oplevet tilsynsprocesser som tunge og bureaukratiske, og kan forstå, at det leder til et ønske om at afskaffe tilsynet. Men her burde vi i stedet kigge på og justere processerne i tilsynet, så der i højere grad kommer fokus på support og understøttelse og i mindre grad på påbud. Og så kunne man med fordel i samme omgang styrke vilkår og rammer for det helt lokale tilsyn, som skolebestyrelserne udfører på skolerne og på skoleudviklingssamtalerne mellem den enkelte skole og kommunen.

Det er formildende, at forslaget ikke også vil afskaffe den gældende ordning, hvorefter børne- og undervisningsministeren årligt oplyser kommunalbestyrelsen om de folkeskoler og afdelinger af folkeskoler i kommunen, der har behov for styrket opmærksomhed på deres udvikling for at undgå vedvarende dårlig kvalitet. Skole og Forældre støtter, at denne ordning videreføres, da den er vigtig i forhold til at fastholde en vis minimumskvalitet i folkeskolen. Ordningen kan dog gøres bedre ved en simpel tilføjelse om, at det ikke alene er kommunalbestyrelsen, men også skolens leder og skolebestyrelsen ved de berørte skoler, som skal underrettes. Med den tilføjelse vil man kunne begrænse administration og bureaukrati og effektivisere arbejdsgangene, da det er Skole og Forældres erfaring, at i hvert fald skolebestyrelserne ofte først uhensigtsmæssigt sent og i nogle tilfælde slet ikke bliver orienteret af de kommunale forvaltninger, hvis deres skole er i søgelyset her, hvad der er meget uheldigt i forhold til skolebestyrelsens opgave med at føre tilsyn med skolen – en opgave, som vil blive endnu vigtigere, hvis statens kvalitetstilsyn i øvrigt afskaffes.

Skole og Forældre støtter altså ikke, at kvalitetstilsynet afskaffes, men støtter videreførelsen af bestemmelsen om underrettelse af kommunalbestyrelsen – og her ønsker vi, at også skoleleder og skolebestyrelse underrettes – om behov for styrket opmærksomhed på skolens udvikling for at undgå vedvarende dårlig kvalitet.

Skole og Forældre ser i øvrigt frem til at bidrage til arbejdet med fastlæggelse af nye kriterier for udpegning af folkeskoler med bekymrende kvalitet.

Afskaffelse af lovbestemt statsligt tilsyn med regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.

Heller ikke her kan Skole og Forældre støtte nedlæggelsen af det statslige tilsyn. Der er også her behov for et blik udefra.

Nedlæggelse af Rådet for Børns Læring

Skole og Forældre anerkender, at Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud varetager en del af den opgave, som er givet Rådet for Børns Læring. Men med en nedlæggelse af rådet vil der alligevel ske et tab i forhold til det præcise fokus, rådet har på bekæmpelse af negativ social arv, øget integration af børn med anden etnisk baggrund end dansk og inklusion af børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte. Sammenholdt med den beskedne besparelse, nedlæggelsen af rådet vil give, er det efter Skole og Forældres mening en forkert prioritering. Vi mener derfor ikke, Rådet for Børns Læring skal nedlægges.

Afskaffelse af statsligt kvalitetstilsyn med kommunale internationale grundskoler

Skole og Forældre kan ikke støtte afskaffelsen. Der er behov for et blik udefra.

Opgavebortfald vedrørende klage over afgørelser på gymnasieområdet m.v.

Skole og Forældre har ingen kommentarer til denne del af lovforslaget.

Opgavebortfald vedrørende vedtægtsområdet på de frie skolars område

Skole og Forældre har ingen kommentarer til denne del af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Rasmus Edelberg

Formand for Skole og Forældre

Dir. tlf. 2327 0538

rae@skole-foraeldre.dk

Regitze Spenner Ishøj

Næstformand for Skole og Forældre

Dir. tlf. 2989 7267

rsi@skole-foraeldre.dk